

Ügyiratszám: MN/13079-9/2012.

Ügyintéző: **személyes adat**

Tárgy: a reklám, televíziós vásárlás és a
műsorelőzetes, valamint azok közzétételét akusztikus
módon jelző figyelemfelhívás hangerejére vonatkozó
törvényi rendelkezés megsértése

Melléklet: mérési eredmények

Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsának

1230/2012. (VII. 5.) sz.

HATÁROZATA

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa (a továbbiakban: **Médiatanács**) a Magyar Televízió Nonprofit Zrt.-vel (1037 Budapest, Kunigunda útja 64., a továbbiakban: **Médiaszolgáltató**) szemben hivatalból lefolytatott eljárásában megállapította, hogy a Médiaszolgáltató az M1 elnevezésű médiaszolgáltatásán 2012. január 9-én két alkalommal megsértette a **reklám, televíziós vásárlás és a műsorelőzetes, valamint azok közzétételét akusztikus módon jelző figyelemfelhívás hangerejére vonatkozó törvényi rendelkezést**, amely miatt a Médiaszolgáltatót

felhívja, hogy a jelen határozat közlésétől számítva haladéktalanul tegyen eleget a jogszerű magatartás követelményének és tartózkodjék a jövőbeni jogsértésektől.

A Médiatanács figyelmezteti a Médiaszolgáltatót, hogy a Médiatanács ugyanezen médiaigazgatásra vonatkozó szabály következő alkalommal történő megsértése esetén a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: **Mttv.**) 187. §-ában meghatározott jogkövetkezmények alkalmazására jogosult.

E határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat felülvizsgálata a határozat közlésétől számított 30 napon belül a Fővárosi Törvényszékhez címzett, a Médiatanácsához három példányban benyújtott keresetlevéllel kérhető. A keresetlevél benyújtásának e határozat végrehajtására halasztott hatálya nincs, a keresetlevélben a keresettel támadott határozat végrehajtásának felfüggesztése a bíróságtól kérhető. A keresetet a bíróság a beérkezést követő naptól számított 30 napon belül tárgyalás tartása nélkül bírálja el, a keresetlevélben tárgyalás tartása kérhető.

Indokolás

A Médiatanács az Mttv. 167. § (1) bekezdésében foglalt általános hatósági felügyeleti hatáskörében, hivatalból vizsgálta a Médiaszolgáltató M1 elnevezésű médiaszolgáltatását. A hatósági ellenőrzés megállapításai alapján az M1 elnevezésű médiaszolgáltatásban 2012. január 9-én, a 21:59:31-22:37:34 közötti időszakban sugárzott műsorrész vonatkozásában két alkalommal felmerült az Mttv. 33. § (4) bekezdésben foglalt rendelkezés megsértése.

A Médiatanács az Mttv. 182.§ bi) alpontjában foglalt hatáskörében, a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: **Ket.**) 29. § (1) bekezdése alapján hivatalból, 2012. május 23-án hatósági eljárást indított a Médiaszolgáltatóval szemben, mely tényről a Ket. 29. § (3) bekezdés a) pontjában foglalt rendelkezésnek megfelelően a 975/2012. (V. 23.) számú, MN/13079-4/2012. ügyiratszámú végzésében a Ket. 29. § (5) bekezdés szerinti tartalommal értesítette a Médiaszolgáltatót, tájékoztatta a hatósági ellenőrzés megállapításairól, valamint a Ket. 51. § (1) bekezdése értelmében felhívta a figyelmét arra, hogy az eljárás során nyilatkozattételi és a Ket. 68. § (1) bekezdés szerint iratbetekintési jog illeti meg. A

Médiaszolgáltató a tértivevény tanúsága szerint 2012. június 1-jén vette át a hatósági eljárás megindításáról értesítő végzést. A Médiaszolgáltató a hatósághoz 2012. július 2-án érkezett levelében tett nyilatkozatot.

A Médiatanács a rendelkezésre álló adatok alapján az alábbi tényállást tárta fel, és azt az alábbiak szerint értékelte.

A Médiatanács a rögzített mérési eredmények alapján megállapította, hogy az M1 csatornán 2012. január 9-én, a 21:59:31-22:37:34 közötti időszakban sugárzott műsorrészen belül a reklám és a műsorelőzetes, valamint azok közzétételét akusztikus módon jelző figyelemfelhívás átlagos hangereje — a jelen határozat részét képező mellékletében részletezettek szerint — két alkalommal meghaladta a környezetében mért egyéb műsorrész (program) átlagos hangerejét.

Az Mttv. 33. § (4) bekezdésében foglaltak szerint:

„A lineáris médiaszolgáltatásban közzétett reklám, televíziós vásárlás és a műsorelőzetes, valamint a reklám és a televíziós vásárlás és a műsorelőzetes közzétételét akusztikus módon jelző figyelemfelhívás átlagos vagy a néző és hallgató által érzékelt hangereje nem lehet nagyobb, mint a környező műsorszámoké.”

A Médiaszolgáltató nyilatkozatában előadta, hogy a műsorszámok hangerejére vonatkozó jogszabályi előírásoknak való lehető leggyorsabb megfelelése érdekében a közszolgálati médiaszolgáltatás kompetens felelősei felvették a kapcsolatot a hatóság mérési csoportjával a közvetlen együttműködés érdekében. Ezen túl a Médiaszolgáltató loggoló eszközöket és szoftvereket szerzett be, amellyel ellenőrizni tudja csatornái hangosságának mértékét, valamint a követelmények hatékony teljesítése érdekében eszköz- és szoftver beszerzéseket indított el, illetve további beszerzéseket tervez (pl. adáslebonyolító rendszerek hang processzorában loudness modulok, Dolby enkóderek upgrade, gyártó stúdiók hangkeverőihez hangosság mérő eszközök és hangosság szabályozó modulok).

Kiemelte továbbá, hogy a törvény által előírt követelmény betartását a következő – a közszolgálati médiaszolgáltatás egészére kiterjedő módon történő – intézkedésekkel fogja biztosítani: a gyártás és az utómunka során a műsorok alap hangosságát beállítja, és ezt elvárja a külső műsorgyártásban résztvevő szereplőktől is, valamennyi közszolgálati hangprocesszorát kiegészíti az EBU R 128 szabványnak megfelelő hangosság szabályozóval, valamint a gyártás és adás lebonyolítás folyamán előírja és ellenőrzi a hangosságra vonatkozó technológiai előírások betartását.

A Médiaszolgáltató nyilatkozatában részletes adatokkal alátámasztva tájékoztatta továbbá a Médiatanácsot arról, hogy a már beérkezett eszközök és szoftver upgrade-ek telepítését követően a közszolgálati csatornákon a hangosság szabályozása mely szabványoknak felel meg, valamint felhívta a figyelmet arra, hogy a további beszerzések biztosítják majd minden csatornán az EBU R 128 megfeleléseit.

Végezetül, tekintettel a vizsgált időszakokban megállapított jogsértés csekély fokára (a hangosság különbség 3,70-4,30 dB között volt), valamint arra a tényre hivatkozással, hogy korábban e tárgyban kézhez kapott határozatok, valamint az egyeztető tárgyaláson elhangzottak alapján intézkedéseket foganatosított annak érdekében, hogy jogszabályi kötelezettségének eleget téve a műsorelőzetesek és reklámok hangerejét a környező műsorokénál alacsonyabb szinten tartsa, a hatósági eljárás megszüntetésére kérte a Médiatanácsot.

Az Mttv. 33. § (4) bekezdésében foglalt rendelkezés főszabályként rögzíti, hogy a reklám, a televíziós vásárlás és a műsorelőzetes, valamint ezek közzétételét akusztikus módon jelző figyelemfelhívás átlagos vagy a néző és hallgató által érzékelt hangereje nem lehet nagyobb, mint a környező műsorszámoké. A reklám, a televíziós vásárlás és a műsorelőzetes, valamint a környező műsorszámok átlagos hangereje közötti megengedett eltérés 0 dB mértékű eltérésnek felel meg, azaz minden, a 0 dB-t meghaladó hangerősség-növekedés már sérti a törvény vonatkozó előírását.

A médiatörvény ugyanakkor a „vagy a néző és hallgató által érzékelt” hangerő kitétel alkalmazásával mérlegelési lehetőséget biztosít a jogalkalmazó Médiatanácsnak, és lehetővé teszi, hogy az Mttv. 33. § (4) bekezdésében foglalt előírást kellően rugalmasan értelmezze. A Médiatanács a vonatkozó nemzetközi gyakorlat tanulmányozását követően, irányadónak tekintve e körben az International Telecommunication Union (ITU) ajánlását (ITU-R BS.1770-2), valamint az amerikai egyesült államokbeli törvényi szabályozást, méltányosan és megengedően eljárva, 3 dB-ben határozta meg az **átlagos** hangerő azon küszöbértékét, amelynél nagyobb hangerő különbség esetében nem teljesül az Mttv. 33. § (4) bekezdésében foglalt követelmény.

A Médiatanács a „hangerő-ugrások” mérési módszerének meghatározásakor az ITU vonatkozó ajánlását tekintette követendőnek. A műsorjelek hangosságának mérését az ITU-R BS.1770-2 (03/2011) jelzetű szabvánnyal és az EBU TECH 3343 (02/2011) jelzetű műszaki ajánlásával összhangban, az EBU R 128 / EBU-TECH 3341 szerinti kapuzó funkció alkalmazásával, az Nemzeti Média és Hírközlési Hatóság VE BS1770-2 jelzetű vizsgálati eljárása szerint végezte el. Eszerint az átlagos program (beleértve a reklámokat is) hangosság -23 LUFS értéken tartandó ± 1 LU (illetve: ± 1 dB) tolerancia határon belül, mely elvárás tehát azt jelenti, hogy az átlagos hangerőhöz képest, a reklám tartalom esetében sem lehet 1 LU –nél (azaz 1 dB –nél) nagyobb mértékű az eltérés.

A rögzített mintákon a mérések a fenti ajánlásoknak megfelelő műszerekkel reprodukálhatóak. A Médiatanács a rögzített médiafájlok nagy tömegű elemzését, utólagos méréssel saját fejlesztésű számítógépes alkalmazással végezte, az ellenőrző mérésekhez a TC Electronic gyártmányú, LM2 típusú sztereó hangosságmérő műszert használta. A mérések során az átlagos (program) hangosság (Program Loudness) jellemzői kerülnek vizsgálat alá. A Médiatanács a méréseket megelőzően az alkalmazás és az ellenőrző műszer mérési képessége fenti ajánlásoknak való megfelelése ellenőrzését (kalibrálását) az EBU-TECH 3341 (08/2011) és EBU-TECH 3342 (08/2011) ajánlások szerint, az EBU által közzétett referencia fájlok hangosságának mérésével végezte el. A műszer megfelel az EBU által előírt, az egyes referencia fájlokhoz tartozó pontossági követelményeknek, és az ajánlás előírásait az abban meghatározott tűréson belül teljesíti.

A „hangerő-ugrások” mérésének motorja a „Humanoid” névre keresztelt, a hatóság saját fejlesztésű számítógépes alkalmazása, amely virtuális hangosságmérő eszközökkel három óra leforgása alatt képes egy egész napos műsorfolyamot feldolgozni. A program új, 2011. szeptember hónaptól alkalmazott változata az AGB Nielsen Médiakutató Kft. műsorinformációira támaszkodva és azokat megjelenítve (kezdési és vége időpont, duráció, cím) folyamatosan jegyzi a programszegmensek átlagos hangerejét, az eredményeket napi eredmény fájlokba rögzíti. Az analízis során az egyes szegmensek különbségének vizsgálatára került sor, és a mérési rendszer kizárólag a 3 dB-nél nagyobb hangerősség eltéréseket rögzítette.

A hangosság drasztikus változásai a nézők és hallgatók számára zavaróak lehetnek, és ennek folyamatos változása a különféle hanganyagok lényegi, alapvető tulajdonságának következménye. A hangosság változásai egy komplex zeneművön belül, vagy például egy film hanganyagában a jelenetek közötti váltások során vagy jeleneten belül is, dramaturgiai indokolhatóan fordulnak elő, és ezek ebben a környezetben természetesen hatnak, semmiféle ellenérzést nem váltanak ki. Sokkal feltűnőbb és zavaró ugyanakkor, ha a különböző, egymástól elkülönülő műsorszámok hangossága között lényeges eltérés van. Ezek ellen a világ különböző pontjain részben az önszabályozás eszközeivel (BCAP etikai kódex), részben törvényi erővel (Amerikai Egyesült Államok) lépnek fel. Ezen esetekben a végső érv és szempont mindig a zavaró hatás kiküszöbölése, ennek megfelelően olyan megfogalmazások szerepelnek a különféle szabályozásokban, hogy el kell kerülni az olyan mértékű eltéréseket, amelyeket a néző, vagy hallgató a televízió-, vagy rádiókészülék hangerőszabályzójával kénytelen korrigálni.

Az Amerikai Egyesült Államokban 2010. december 5-én lépett érvénybe a reklámok hangerejét szabályzó törvény (CALM Act - Commercial Advertisement Loudness Mitigation Act), mely kimondja,

hogy a reklámok átlagos hangossága nem haladhatja meg az azokat megelőző, illetve követő műsorszegmensek átlagos hangosságát. A szabályozás részleteinek kidolgozásával a Federal Communications Commissiont (FCC) bízták meg.

Ezzel kapcsolatban 2011. december 13-án léptették érvénybe az ATSC A/85:2011 jelű ajánlott gyakorlatot (Recommended Practice), amelynek betartására kötelezik a műsorszolgáltatókat, és az attól való eltérést egy éves türelmi periódust követően, 2012. december 13-tól szankcionálják. Az ATSC A/85:2011 az Európában is elfogadott és nemzetközi mércének számító ITU-R BS.1770 ajánlás szerinti hangosságmérési eljárást írja elő.

Az ATSC A/85:2011 legfontosabb előírásai a következők:

- Az "E" jelű függelékben hangosság szinteket és ezekkel jellemezhető "komfort" zónát határoz meg. Ezen belül maximum 2,4 dB-es hangosság növekedést jelöl meg olyan küszöbértékként, amely jól észlelhető, de még éppen elfogadható.
- A dokumentum a különböző műsorszegmensek átlagos hangosságára vonatkozóan egyáltalán nem enged meg eltérést, azok azonos szintre hozását írja elő. Mivel a gyakorlatban ez nem kivitelezhető, az "E" függelék adataira hivatkozva 2 dB-es toleranciaküszöböt állapít meg, amelynél kisebb eltérések még nem járnak szankciókkal.
- A fentiekhez kapcsolódóan kikötésre került, hogy a meghatározott toleranciasávon belül sem lehetnek tendenciózus eltérések, azaz, ha a reklámok hangossága következetesen nagyobb, mint a körülvevő műsorszegmensek hangossága, ez akkor sem fogadható el, ha az eltérések kisebbek a meghatározott 2 dB-es tőrésnél.

A Médiatanács által meghatározott, az átlagos hangerő 3 dB-es küszöbértéke az EBU-TECH 3343 ajánlás 4.1 pontjában javasolt műsorhangerősség-beállítási pontosságot (1 dB) és a méréseknél fellépő mérési bizonytalanságot is lényegesen meghaladja, valamint az ATSC A/85:2011 előírásaihoz képest is jóval enyhébb feltételeket szab.

Tekintettel arra, hogy a Médiaszolgáltató az M1 elnevezésű médiaszolgáltatásában 2012. január 9-én, a 21:59:31-22:37:34 közötti időszakban sugárzott műsor rész vonatkozásában a reklám és a műsorelőzetes, valamint azok közzétételét akusztikus módon jelző figyelemfelhívás átlagos hangereje két alkalommal nagyobb volt, mint a környező műsorszámoké, a Médiatanács megállapította az Mttv. 33. § (4) bekezdésében foglalt rendelkezés megsértését.

Az alkalmazandó jogkövetkezmény megállapítása során a Médiatanács az alábbiakat mérlegelte:

A Médiatanács eddig négy határozatában [a 220/2012. (II. 1.), az 1013/2012. (V. 30.), az 1065/2012. (VI. 6.) és az 1146/2012. (VI. 20.) számú határozat] — 2011. november 9-én, 2012. április 18-án, április 25-én és május 9-én megindított hatósági eljárás lezárásaként — állapította meg a Médiaszolgáltatóval szemben az Mttv. 33. § (4) bekezdésében foglalt rendelkezés megsértését a 2011. szeptember, október, november és december hónapot érintően a M1 és M2 médiaszolgáltatásában, amely miatt mind a négy esetben az Mttv. 186. § (1) bekezdése szerinti jogkövetkezményt alkalmazta.

Az Mttv. 186. § (1) bekezdése értelmében:

„Amennyiben a jogsértés csekély súlyú és ismételtség nem állapítható meg, a Médiatanács, illetve a Hivatal — a jogsértés tényének megállapítása és figyelmeztetés mellett — legfeljebb harminc napos határidő tűzésével felhívhatja a jogsértőt a jogsértő magatartás megszüntetésére, a jövőbeni jogsértésektől való tartózkodásra, illetve a jogszerű magatartás tanúsítására, és meghatározhatja annak feltételeit.”

Az Mttv. 187. § (4) bekezdésében foglalt rendelkezés értelmében:

„Az (1)-(3) bekezdés alkalmazásában ismételtségnek tekintendő, ha a jogsértő a jogerős hatósági határozatban megállapított jogsértő magatartást ugyanazon jogalapon és jogszabályhely tekintetében,

ugyanazon tárgykörben, háromszázhatvanöt napon belül legalább kétszer valósítja meg, ide nem értve a csekély súlyú törvénysértéseket.”

A Médiatanács jelen esetben ugyanezen jogkövetkezmény alkalmazása mellett döntött tekintettel arra, hogy a hatóság és a Médiaszolgáltató között elsőként – a 2011. szeptember hónapot érintően megindult hatósági eljárások során – 2012. január 11-én került sor egyeztető tárgyalásra, ahol a Médiaszolgáltató ténylegesen megismerhette a hatóság mérési metodikáját, és ennek megfelelően alakíthatta át a mérésnél alkalmazott rendszerét.

A fentebb kifejtettek szerint, a jogsértés súlyára és az ismételtség hiányára tekintettel tehát a Médiatanács az Mttv. 33. § (4) bekezdésében foglalt rendelkezés két alkalommal történt megsértése miatt az Mttv. 186. § (1) bekezdés alapján alkalmazható jogkövetkezmény mellett és a rendelkező rész szerint döntött, azaz felhívta a Médiaszolgáltatót, hogy a határozat közlésétől számítva haladéktalanul tegyen eleget a jogszerű magatartás követelményének, és tartózkodjék a jövőbeni jogsértésektől.

Az eljárás során a Ket. 153.§ (2) bekezdése szerinti eljárási költség nem merült fel.

A jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ket. 72. § (1) bekezdés da) alpontjában, a jogorvoslat előterjesztésének határidejére és helyére vonatkozó tájékoztatás az Mttv. 163. § (1) és (3) bekezdésében, a bírósági eljárásról szóló tájékoztatás az Mttv. 164. § (1) bekezdésében, a halasztó hatály a Ket. 110. § (1) bekezdésében, a tárgyalás tartására vonatkozó kérelemről szóló tájékoztatás a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 338. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezéseken alapul.

Budapest, 2012. július 5.

a Médiatanács nevében

Szalai Annamária
elnök

dr. Auer János
hitelesítő tag

Kapják: **Személyes adat**

A MÉDIATANÁCS 1230/2012. (VII. 5.) SZÁMÚ HATÁROZATÁNAK MELLÉKLETE

MÉRÉSI EREDMÉNYEK

Csatorna kód	Kezdés	Vége	Időtartam	Állomány neve	Műsor jellege	L(n)	L(n-(n-1))	L(n-(n+1))
10001	21:59:31	22:02:47	00:03:16	m1-20120109-215931-000316.wmv	Műsorajánló	-17,10		0,00
10001	22:02:48	22:03:59	00:01:11	m1-20120109-220248-000111.wmv	Reklám	-17,10	0,00	3,70
10001	22:04:00	22:34:57	00:30:57	m1-20120109-220400-003057.wmv	Program	-20,80	-3,70	-3,50
10001	22:34:58	22:37:34	00:02:36	m1-20120109-223458-000236.wmv	Műsorajánló	-17,30	3,50	

Az eredmények LUFS-ban értendők.

MÉRÉSI EREDMÉNYEK ÖSSZEFOGLALÁSA

A rögzített mérési eredmények alapján megállapítható, hogy a vizsgált műsorrészen belül a reklám és a műsorelőzetes átlagos hangossága több mint 3 dB-lel meghaladta a környezetében mért egyéb műsorrész (program) átlagos hangosságát.

ÉRTELMEZÉS

- L(n) a vizsgált állomány átlagos hangosságának értéke
- L(n-(n-1)) az állomány átlagos hangosságának és az állományt megelőző műsor átlagos hangosságának különbsége
 - pozitív érték esetén az állományt megelőző műsor halkabb volt
 - negatív érték esetén az állományt megelőző műsor hangosabb volt
- L(n-(n+1)) az állomány átlagos hangosságának és az állományt követő műsor átlagos hangosságának különbsége
 - pozitív érték esetén az állományt követő műsor halkabb volt
 - negatív érték esetén az állományt követő műsor hangosabb volt

Budapest, 2012. július 5.

a Médiatanács nevében

Szalai Annamária
elnök

dr. Auer János
hitelesítő tag